

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Znak sprawy: PSZ.II.431.44.2025

SWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta

Wysł.
dnia **14. 11. 2025**

L.dz Ilość zał.

Podpis

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 13.11.2025 roku

Pani Paulina Kowalska

Kierownik

Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. Papieża Jana Pawła II 33

22-230 Radoszyce

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie zwykłym, która przeprowadzona została w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radoszycach, w dniach 9 i 10 października 2025 r.

Kontrola przeprowadzona została na podstawie:

- art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 r., poz. 49).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

1. Pani Anna Konieczna - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 2), upoważnienie nr 759/2025 z dnia 30.09.2025 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Pani Katarzyna Arendarska– Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 1), upoważnienie nr 760/2025 z dnia 30.09.2025 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny.
2. Kwalifikacje asystentów rodziny i tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.
 - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.
4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
6. Koordynowanie działań, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
7. Terminowe sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminach:
 - do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku;
 - do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2024 r. do dnia kontroli.

Ustalenia zawarte w wystąpieniu pokontrolnym oparte zostały o dane i informacje przygotowane przez MGOPS w Radoszycach, które stanowią załącznik nr 1 do niniejszego wystąpienia.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Organizacja pracy z rodziną na terenie Gminy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach (w skrócie MGOPS) jest jednostką organizacyjną Gminy Radoszyce, funkcjonującą w oparciu o statut i regulamin organizacyjny. Aktualny statut Ośrodka, po raz ostatni aktualizowany był w 2019 r. Uchwałą Nr VI/32/2019 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 26.03.2019 r. Statut określa m.in. podstawy prawne funkcjonowania Ośrodka, które nie uwzględniają ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zadania realizowane przez Ośrodek. Wśród zadań wymieniono zadania gminy z zakresu wspierania rodziny. Statut wielokrotnie był aktualizowany w związku ze zmianą przepisów prawa i realizacją nowych zadań. Kolejne zmiany należałoby uwzględnić w ujednoliconej wersji dokumentu.

Szczegółowe zadania realizowane przez Ośrodek, w tym strukturę organizacyjną MGOPS określa regulamin organizacyjny zaktualizowany Zarządzeniem Nr 19.2024 Kierownika MGOPS w Radoszycach z dnia 30.12.2024 r. Ponadto regulamin określa organizację pracy, podział zadań i zasady funkcjonowania Ośrodka. W dokumencie ujęto wszystkie zadania asystenta rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pani Paulina Kowalska pełni funkcję kierownika Ośrodka na podstawie Zarządzenia Nr 57/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dnia 01 lipca 2024 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków kierownika MGOPS w Radoszycach (zał. nr 2). Następnie Zarządzeniem NR 102/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dnia 01 października 2024 r. p. Paulina Kowalska została powołana na kierownika MGOPS w Radoszycach (zał. nr 3).

Kierownik Ośrodka posiadała stosowne upoważnienia Burmistrza do realizacji zadań wynikających m.in. z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zał. nr 4) oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (zał. nr 5).

W związku z wymogami wprowadzonymi nowelizacją Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustaw szczególnych i art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich mającą na celu wzmocnienie ochrony dzieci przed przemocą oraz zapewnienie bezpiecznych warunków Ośrodek opracował i wprowadził

standardy ochrony małoletnich. Obowiązek ten winien być zrealizowany do połowy sierpnia 2024 r. *Standardy Ochrony Małoletnich w MGOPS w Radoszycach* zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 14/2024 p.o. kierownika MGOPS w Radoszycach z dnia 12.08.2024 r. Opracowana została również skrócona wersja standardów dla dzieci. Wszyscy pracownicy jednostki MGOPS zostali zapoznani z dokumentem co potwierdzili własnoręcznym podpisem na stosownym oświadczeniu. Osobą wyznaczoną na piśmie do przyjmowania zgłoszeń, do prowadzenia i przyjmowania rejestru zgłoszeń i odpowiedzialną za monitoring Standardów jest starszy pracownik socjalny (zał. nr 6).

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Radoszyce posiada opracowany 3-letni *Program Wspierania Rodziny w Gminie Radoszyce na lata 2025-2027*, przyjęty Uchwałą Nr XII/84/2025 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 28.03.2025 r. Program zawiera diagnozę środowiska lokalnego za okres 2021-2024, w której przedstawiono dane statystyczne dotyczące:

- liczby ludności ogólną w gminie i według płci – stan na koniec roku 2022, 2023, 2024, w tym: liczbę urodzeń i zgonów;
- sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2024, w tym korzystających ze wszystkich form (w 2021 r. – 371 rodzin, 2022 r. – 355 rodzin, 2023 r. – 330 rodzin i w 2024 r. – 287 rodzin) oraz korzystających z pomocy finansowej (w 2021 r. – 258, 2022 r. – 241 rodzin, w 2023 r. – 233 rodziny i w 2024 r. – 203 rodziny);
- powodów przyznawania pomocy, wśród których najczęstszym jest: długotrwała lub ciężka choroba, w dalszej kolejności są: niepełnosprawność, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, na końcu: ubóstwo, bezdomność, trudność w integracji cudzoziemców i w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenia, losowe, alkoholizm;
- liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym ilość osób w tych rodzinach i ilość dzieci. W 2021 r. było to 9 rodzin, w 2022 r. – 6 rodzin, w 2023 r. – 7 rodzin, w 2024 r. – 10 rodzin;
- powodów przyznawania rodzinom pomocy w formie wsparcia asystenta, wśród których najczęściej występują: niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, uzależnienia i przemoc;
- liczby dzieci w pieczy zastępczej, w tym: w roku 2021 przebywało 7 dzieci, a umieszczono -1 dziecko, w 2022 r. – przebywało 8 dzieci, umieszczono – 3 dzieci, w 2023 r. – przebywało 11 dzieci, umieszczono – 3 dzieci, w 2024 r. – przebywało 12 dzieci, a umieszczono 2 dzieci.

W dalszej części Programu dokonano analizy SWOT uwzględniając mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia Gminy Radoszyce. Jako mocne strony wymieniono m.in.: wsparcie asystenta rodziny, współpraca z różnymi instytucjami, GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, udział w programach rządowych, specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Natomiast za słabe strony uznano: niski przyrost naturalny, niechęć społeczeństwa do korzystania z poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego, szkole dla rodziców i programów korekcyjno-edukacyjnych, przerzucanie odpowiedzialności za wychowywanie dziecka na instytucję, brak pozytywnych wzorców, odrzucenie autorytetów, ograniczone środki na realizację założonych programów.

Celem głównym Programu jest: *wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*. Sformułowano również cele szczegółowe, tj.: analiza i diagnoza skali potrzeb i problemów rodzin, wsparcie rodzin w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych – budowanie bezpieczeństwa socjalnego, wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych w rodzinach

zagrożonych kryzysem, usprawnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin, przeciwdziałanie marginalizacji degradacji społecznej rodzin mających trudności w podstawowym wypełnianiu ról rodziców/opiekunów, wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej.

Program realizowany jest przez m.in.: MGOPS i Urząd Miasta i Gminy w Radoszycach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Zespołem Interdyscyplinarnym, placówkami oświatowymi i zdrowia, organizacjami pozarządowymi, policją, kuratorami i sądami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, PCPR w Końskich i poradnią leczenia uzależnień.

Na realizację Programu przeznaczone zostaną środki finansowe gminy i pozyskane przez gminę z innych źródeł.

Program podlegać będzie ewaluacji i monitoringowi. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki zmian. Natomiast monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań.

Zgodnie z art. 179 ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Ośrodek opracował informację z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2024 i przekazał Burmistrzowi pismem z dnia 13 marca 2024 r.

Zadanie realizowane prawidłowo.

2. Kwalifikacje asystentów rodziny i tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W okresie kontrolnym Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach zatrudniał dwie osoby na stanowisku asystenta rodziny, w tym jedną do 31 stycznia 2024 r. na umowę o pracę w pełnym wymiarze etatu. Osoba ta posiadała wymagane kwalifikacje zgodne z art. 12 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz spełniała wymagania o których mowa w art. 12 ust.1 pkt 2-5 ustawy. W aktach osobowych znajdowały się dokumenty potwierdzające spełnianie pozostałych wymagań tj.: aktualne zaświadczenie lekarskie, zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenie potwierdzające spełnianie wymagań, o których mowa w art. 12 ust.1 pkt 2-4 cyt. ustawy oraz poświadczenie potwierdzające niefigurowanie w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Druga osoba zatrudniona jest na stanowisku asystenta od dnia 1 lutego 2024 r. na umowę o pracę, na ½ etatu i posiada wymagane wykształcenie oraz spełnia wymagania określone w ustawie. Zakres czynności asystentów uwzględnia wszystkie zadania, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (**zał. nr 7**).

Asystenci rodziny w okresie zatrudnienia uczestniczyli w licznych szkoleniach, których szczegółowy wykaz zawiera zał. nr 1 cz. II.

W trakcie kontroli nie stwierdzono łaczenia wykonywania obowiązków asystenta rodziny z zadaniami pracownika socjalnego na terenie miasta i gminy oraz prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę, o których mowa w art. 17 ust. 3 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2024 roku Gmina Radoszyce przystąpiła do *Programu asystent rodziny*, który został ogłoszony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. W ramach Programu, zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem, Gmina otrzymała dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny oraz dofinansowania do kosztów zatrudnienia asystenta w łącznej wysokości 11 869,31 zł, z tego wykorzystano 11 657,72 zł, a 211,59 zł zwrócono. Środki finansowe pochodzące z Funduszu Pracy

zostały przekazane na podstawie Umowy nr 35/2024/AR z dn. 22.10.2024 zwartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą. W trakcie kontroli przedstawiono do wglądu dokumentację merytoryczną oraz finansową związaną z realizacją zadania, która potwierdza wypłatę ww. dodatku. Ponadto MGOPS otrzymał środki finansowe w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”, który został ustanowiony Uchwałą Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r., w ramach którego wypłacany jest dodatek motywacyjny w wysokości 1000 zł m.in. dla asystentów rodzin. Na realizację ww. zadania zgodnie z Umową Nr 7G.WRiSPZ/2024 zawartą w dniu 25.09.2024 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą Radoszyce jednostka otrzymała w 2024 r. środki w wysokości 3516,60 zł, z czego wydatkowano 3379,80 zł, a zwrócono 136,80 zł. Z analizy dokumentacji finansowo – księgowej wynika, że środki pozyskane w ramach rządowych programów w 2024 r. i 2025 r. zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w zakresie dodatków i dofinansowania wynagrodzeń asystentów rodziny. Natomiast w b.r. jednostka zgodnie z Umową Nr 65G.WRiSPZ/2025 z dnia 24.03.2025 r. zawartą pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą Radoszyce, otrzyma środki finansowe na dodatki motywacyjne w łącznej kwocie 21 585,00 zł.

W aktach osobowych pracowników Ośrodka znajdują się informacje pisemne o przyznaniu dodatków zgodnie z ww. programami.

Zadanie realizowane prawidłowo.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach zatrudnia 1 osobę na stanowisku asystenta rodziny w wymiarze ½ etatu. Asystent na dzień kontroli tj. 9.10.2025 r. aktywnie pracował z 6 rodzinami. W okresie objętym kontrolą zakończono współpracę z 4 rodzinami. Wszystkie rodziny zostały objęte wsparciem asystenta na wniosek pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. W kontrolowanym okresie spośród rodzin objętych opieką asystenta były również 4 rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację wszystkich rodzin objętych asystenturą. Procedura przydzielania rodzinie asystenta prowadzona jest zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj.: w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, w którym dokonuje analizy sytuacji rodziny i przedstawia plan pomocy na rzecz osoby lub rodziny (**zał. nr 8**). Wywiady zawierały adnotacje kierownika ośrodka dotyczące skierowania asystenta do danej rodziny. W dokumentacji rodzin znajdowały się także pisemne wnioski pracownika socjalnego do kierownika MGOPS o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny (**zał. nr 9**), zgody rodzin na podjęcie współpracy z asystentem (**zał. nr 10**), a także pisemne informacje o przydzieleniu rodzinie asystenta (**zał. nr 11**) oraz Karta rodziny zawierająca podstawowe dane rodziny (**zał. nr 12**).

Z informacji zawartych w dokumentacji rodzin oraz **zał. nr 1 cz. III** wynika, że rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny głównie ze względu na trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej (braki edukacyjne, wychowawcze, nierealizowanie obowiązków

szkolnego), a także na współwystępowanie problemów takich jak: przemoc i sytuacje konfliktowe w rodzinie, problem alkoholowy, nieprawidłowe relacje w rodzinie, wielodzietność, samotne rodzicielstwo, trudne warunki mieszkaniowe.

Praca z rodziną prowadzona jest w oparciu o plan pracy opracowany dla każdej rodziny objętej wsparciem asystenta. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy asystent rodziny opracowuje i realizuje plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Z analizy dokumentacji wynika, że pierwszy plan opracowany jest na podstawie *Diagnozy rodziny*, dokumentu który zawiera opis aktualnej sytuacji rodziny, oczekiwań i potrzeb rodziny oraz jej oceny, w tym szans i zagrożeń (**zał. nr 13**). Plan zawiera: dane rodziny oraz asystenta rodziny, okres realizacji określony na pół roku oraz cel główny i cele szczegółowe, do których określone zostały działania wraz terminem i miejscem wykonania, osobami odpowiedzialnymi za wykonanie oraz przewidywanymi efektami działań. Plan nie zawiera daty sporządzenia, natomiast widnieje na nim data wpływu do MGOPS, która świadczy o opracowaniu dokumentu w określonym terminie. Dokument podpisany jest przez asystenta rodziny, członków rodziny i pracownika socjalnego (**zał. nr 14**). We wszystkich planach wskazany został ten sam cel główny, a mianowicie *podwyższenie poziomu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych*, natomiast cele szczegółowe określone zostały zgodnie z potrzebami rodzin oraz ich bieżącą sytuacją (np.: *motywowanie do poprawy sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, podniesienie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, motywowanie do podniesienia kwalifikacji zawodowych, utrzymanie stanu zdrowia rodziny na optymalnym poziomie, motywowanie do wzmacniania więzi rodzinnych, podjęcie działań na rzecz uzyskania prawa jazdy*) (**zał. nr 15**). Plany opracowywane są indywidualnie dla każdej rodziny, z uwzględnieniem jej zasobów oraz aktualnych potrzeb.

Praca asystenta z rodzinami odbywa się w różnych godzinach oraz z różną częstotliwością w zależności od potrzeb rodzin. Spotkania odnotowywane są w *Sprawozdaniu z realizacji działań asystenta rodziny w rodzinie ...* – **zał. nr 16**, które zawiera: dane rodziny, datę i godziny wizyty, opis podjętych działań oraz podpis asystenta. W opinii osób kontrolujących wskazanym byłoby, aby dokument zawierał podpis rodziny, która potwierdziłaby wizytę asystenta w środowisku oraz akceptację/podpis kierownika OPS stwierdzającego wykonanie pracy przez asystenta.

Asystent pracę z rodziną dokumentuje w formie notatek (**zał. nr 17**), w których przedstawia bieżącą sytuację rodziny i podejmowane działania względem rodziny, czego dotyczyły i w jaki sposób zostały zrealizowane. Dokumentacja asystenta prowadzona jest indywidualnie dla każdej rodziny, w sposób systematyczny. Ponadto asystent rodziny prowadzi *Dziennik pracy asystenta rodziny*, w którym odnotowuje wszystkie działania podjęte wobec rodzin, z którymi współpracuje (**zał. nr 18**). Dokument zawiera te same dane co ww. omówione *Sprawozdania*, z tą różnicą, że w *Dzienniku* wykazane są wszystkie rodziny, a *Sprawozdanie* dotyczy konkretnej rodziny. W związku z powyższym należałoby zastanowić się nad zasadnością prowadzenia podwójnej dokumentacji dot. realizacji zadań przez asystenta.

Na podstawie analizy dokumentacji rodzin oraz informacji zawartych w załączniku nr 1 cz. III, asystent rodziny w ramach zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, realizuje następujące zadania:

- **udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego** - realizując powyższe zadanie asystent wspiera rodziny w podstawowych obszarach prowadzenia gospodarstwa domowego, m.in.: w zakresie gospodarowania środkami finansowymi, planowania budżetu rodziny; udzielania informacji nt. zdrowego żywienia i przygotowywania posiłków; oraz motywował do podjęcia działań

w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych; Powyższymi formami pomocy objęto łącznie 10 rodzin;

- **udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych** - asystent informował rodziny z jakich form pomocy mogą skorzystać (np. pomoc socjalna lub pomoc finansowa z ośrodka). Pomagał w załatwieniu spraw urzędowych, napisaniu wniosków i pism do różnych instytucji. Z pomocy w powyższym zakresie skorzystało 4 rodzin;
- **udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych** – w przypadku 5 rodzin asystent przeprowadzał rozmowy wspierające dotyczące przezwyciężenia bieżących trudności i zachęcał do skorzystania ze wsparcia specjalistycznego, w tym psychologa w szkołach i przedszkolu; wskazywał na możliwości uzyskania pomocy w poradni psychologiczno-pedagogicznej i Krajowym Towarzystwie Autyzmu w Kielcach; wspierał rodziny w poszukiwaniu rozwiązań problemów i udzielał wsparcia emocjonalnego;
- **udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi** - asystent realizował powyższe zadanie poprzez: rozmowy na temat problemów i podejmowanie prób znalezienia ich rozwiązania, motywował i wspierał rodziny; udzielał wskazówek opiekuńczo – wychowawczych, prezentował strategie wychowawcze i przeprowadzał rozmowy wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców; z ww. wsparcia skorzystało 9 rodzin;
- **wspieranie aktywności społecznej rodzin** – asystent prowadził rozmowy motywujące do większej aktywności społecznej rodzin, poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju wydarzeniach organizowanych w szkole, przedszkolu; zachęcał do utrzymywania dobrych relacji z rodziną; motywował do angażowania się w życie społeczności lokalnej poprzez udział w spotkaniach organizowanych na terenie gminy oraz korzystania z lokalnych możliwości z zakresu kultury i rekreacji; w powyższym zakresie wsparciem objęto łącznie 7 rodzin;
- **motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych** - w przypadku 6 rodzin asystent informował o organizowanych kursach i szkoleniach mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz motywował do uzyskania prawa jazdy;
- **udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej** - w przypadku 4 rodzin asystent motywował do aktywnego poszukiwania pracy; wskazywał możliwości w zakresie wyszukiwania ofert pracy; pomagał w sporządzeniu dokumentacji niezbędnej do rekrutacji; zachęcał do regularnego rejestrowania się w PUP i korzystania z dostępnych tam form wsparcia; motywował do wywiązywania się z obowiązków wobec pracodawców po podjęciu zatrudnienia;
- **motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych** – zadanie nierealizowane ze względu na brak takich zajęć na terenie gminy;
- **udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych** – zadanie nie realizowane ze względu na brak takich zajęć na terenie gminy;
- **udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37. 1222 i 1248)** – zadanie nie realizowane z uwagi na brak zaistniałych ww. sytuacji;
- **prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci** - asystent we wszystkich rodzinach objętych jego wsparciem przeprowadzał rozmowy dotyczące prawidłowych postaw rodzicielskich, zaspakajania potrzeby miłości, bliskości i bezpieczeństwa na każdym etapie

rozwoju dziecka. Przeprowadzał indywidualne rozmowy edukacyjne i wspierające z rodzicami jak i dziećmi. Ponadto motywował dzieci do prawidłowego wypełniania obowiązku szkolnego, monitorował wyniki w nauce i frekwencję; motywował do wykonywania obowiązków domowych, prawidłowego odżywiania się i dbania i higienę;

- **podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin** – w okresie objętym kontrolą asystent rodziny dwukrotnie podejmował działania interwencyjne, w dwóch rodzinach z uwagi na sprawowanie opieki nad dziećmi przez rodziców będących pod wpływem alkoholu. W jednym przypadku dzieci zostały zabezpieczone i przekazane pod opiekę członka rodziny, w drugim natomiast zostały umieszczone w pieczy zastępczej. W obydwóch przypadkach OPS zawiadomił Sąd Rodzinny w Końskich (**zał. nr 19**);
- **dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1** - Z analizy dokumentacji rodzin wynika, że co pół roku asystent dokonuje oceny realizacji założonych w planie celów i sporządza *Okresowe oceny sytuacji rodzin* (**zał. nr 20**), które zawierają: datę sporządzenia, dane rodziny i asystenta oraz informacje za jaki okres jest sporządzona. Ocena w formie tabelarycznej odnosi się do poszczególnych celów szczegółowych, które były do osiągnięcia w pracy z rodziną w danym okresie. Ponadto zawiera informację o uzyskanych efektach oraz wnioski do dalszej pracy z rodziną w postaci zaktualizowanych celów do realizacji. Oprócz tego *Ocena* zawiera ogólne podsumowanie pracy w środowisku danej rodziny w okresie którego dotyczy. Dokument podpisany przez asystenta rodziny, brak natomiast podpisu kierownika Ośrodka, który świadczyłby o zapoznaniu się z dokumentem, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 i art. 17 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- **monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną** - w kontrolowanym okresie asystent rodziny zakończył współpracę z czterema rodzinami. W przypadku jednej rodziny ze względu na realizację celów, w kolejnym na wniosek rodziny. Powodem zakończenia współpracy z dwoma pozostałymi rodzinami był brak efektów współpracy, z uwagi na umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, a także nie stosowania się do zaleceń asystenta, jak również z czasem zaprzestania kontaktów z asystentem rodziny. Ponadto w jednym przypadku MGOPS nie znał miejsca pobytu matki, co uniemożliwiało kontakt. W związku z powyższym praca z rodzinami była utrudniona i w efekcie asystent złożył do kierownika MGOPS wnioski o zakończenie współpracy z ww. rodzinami (**zał. nr 21 i zał. nr 22**). Dokumenty zawierały uzasadnienie dotyczące zakończenia współpracy oraz podpis kierownika OPS. Natomiast brak pod wnioskami podpisu asystenta rodziny, który to wnioski sporządza. Ponadto zdaniem osób kontrolujących decyzja o zakończeniu współpracy, dotyczy to wszystkich rodzin z którymi zakończono współpracę, powinna być podejmowana również w szerszym gronie, np. z pracownikiem socjalnym, który pracuje z rodziną w zakresie pomocy społecznej. Z rodzinami, z którymi zakończono współpracę asystent rodziny sporządza *Końcową ocenę sytuacji rodziny* (**zał. nr 23**), która zawiera podsumowanie pracy w środowisku rodziny, w tym jakie zmiany zaszły w rodzinie w odniesieniu do zakładanych celów i realizowanego planu pracy. Ponadto rodziny są pisemnie informowane o zakończeniu współpracy wraz ze wskazaniem powodu (**zał. nr 24**). Z analizy dokumentacji ww. rodzin wynika, że monitoring funkcjonowania rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem prowadzony był w przypadku tylko jednej rodziny, gdzie asysta była zakończona z uwagi na realizację celów. Monitoring prowadzony był raz w miesiącu, przez okres 6 miesięcy po zakończeniu współpracy. Z wizyt w środowisku sporządzane były notatki (**zał. nr 25**). W przypadku pozostałych rodzin monitoring w formie wizyt w środowisku i wywiadów środowiskowych prowadzony jest przez pracowników socjalnych z uwagi na korzystanie tych rodzin z pomocy OPS;

- sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach - w okresie objętym kontrolą asystent rodziny na wniosek sądu nie sporządzał opinii;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny - jednostki i osoby, z którymi asystent współpracuje najczęściej to: pracownicy socjalni, kuratorzy, placówki oświatowe, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, powiatowe centrum pomocy rodzinie;
- udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - w kontrolowanym okresie asystent rodziny uczestniczył w 7 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Na dzień kontroli asystent współpracował z dwoma rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną - w kontrolowanym okresie asystent rodziny współpracował z zespołem interdyscyplinarnym z przypadku 1 rodziny, która została objęta procedurą NK;

Zadanie dot. zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta realizowane prawidłowo z uchybieniem polegającym na nie przekazywaniu podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym przypadku Kierownikowi MGOPS w Radoszycach okresowych ocen sytuacji rodzin sporządzanych przez asystenta rodziny w myśl art. 15 ust. 1 pkt 15 cyt. ustawy.

b) zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa:

Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa również jest zadaniem własnym gminy zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik Ośrodka wskazała, że MGOPS w Radoszycach nie zatrudnia żadnego specjalisty, jednak rodziny które wymagają pomocy i wsparcia mogą korzystać z pomocy specjalistów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich. Ponadto rodziny korzystają również ze specjalistów, którzy realizują wsparcie na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, min.: terapeuta uzależnień oraz prawnik.

Zadanie realizowane prawidłowo.

c) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających:

Zadanie nie jest realizowane. Zgodnie z informacją sporządzoną na potrzeby kontroli przez Kierownika Ośrodka, na terenie gminy Radoszyce nie funkcjonuje żadna rodzina wspierająca. Na dzień kontroli nie były również podejmowane żadne działania w zakresie stworzenia warunków do powstawania rodzin wspierających ze względu na brak zainteresowania rodzin taką formą wsparcia.

4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczej - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczej - terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina zobowiązana jest do współfinansowania kosztów pobytu małoletniego w pieczy zastępczej, wielkość tego współfinansowania określona została w art. 191 ust. 9 cyt. ustawy. Na dzień kontroli dwanaście dzieci z terenu gminy Radoszyce umieszczonych było w pieczy zastępczej, w tym 7 dzieci w rodzinnej

pieczy zastępczej i 5 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Gmina ponosi koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej, z tego w przypadku 7 dzieci – 10% kosztów utrzymania, a w przypadku 5 dzieci - 50% kosztów.

Zadanie realizowane prawidłowo.

5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na terenie gminy Radoszyce w okresie kontrolnym nie prowadzony był monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej z uwagi na brak takich rodzin.

Zadanie nie było realizowane.

6. Koordynowanie działań, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

W kontrolowanym okresie zadanie nie było realizowane, ponieważ nie wpłynął żaden wniosek o koordynację wsparcia ani o wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł. Mieszkańcy Gminy informowani są o możliwych formach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", poprzez zamieszczanie informacji na stronie BIP MGOPS oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka.

Zadanie nie było realizowane.

7. Terminowe sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminach: do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku; do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

W trakcie kontroli przedstawione zostały raporty z listy sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny, z których wynika, że przedmiotowe sprawozdania zostały przekazane wojewodzie zgodnie z terminami określonymi w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sprawozdanie za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2024 r. zostało przekazane 16 lipca 2024r., natomiast za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. jednostka przekazała w terminie 22 styczeń 2025 r. W bieżącym roku sprawozdanie za okres od stycznia do czerwca zostało przekazane w dniu 14 lipca 2025 r.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z Kierownikiem MGOPS, asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym i księgową;
- analizy dokumentacji: załącznika do kontroli, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego wystąpienia, statutu i regulaminu organizacyjnego MGOPS oraz innej dokumentacji dotyczącej zakresu kontroli.

W wyniku kontroli wydaje się następujące zalecenie:

1. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizować art. 15 ust. 1 pkt 15.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49 tj.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach właściwy organ założycielski kontrolowanej jednostki oraz organ zlecający realizację zadania na podstawie art. 190. Organ, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach. Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1000 do 15 000 zł.

Osoby kontrolujące:

Anna Konieczna

Katarzyna Arendarska

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Józef Bryk

Podpis

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Katarzyna Skórska

Wykaz załączników:

1. Pisemne informacje przygotowane przez Kierownika MGOPS w Radoszycach.
2. Zarządzenie Nr 57/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dn. 01 lipca 2024 r. dot. powierzenia pełnienia obowiązków kierownika MGOPS w Radoszycach.
3. Zarządzenie Nr 102/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dn. 01 października 2024 r. dot. powołania kierownika MGOPS w Radoszycach.
4. Upoważnienie nr 51a/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dn. 01 października 2024 r. dot. spraw z zakresu wspierania rodziny.
5. Upoważnienie nr 51b/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Radoszyce z dn. 01 października 2024 r. dot. spraw z zakresu ustawy „Za życiem”.
6. Pisemne powierzenie prze kierownika MGOPS obowiązków dot. standardów ochrony małoletnich starszemu pracownikowi socjalnemu.
7. Zakres czynności asystenta rodziny.
8. Wywiad środowiskowy zawierający analizę sytuacji rodziny i plan pomocy na rzecz osoby lub rodziny.
9. Pisemne wnioski pracownika socjalnego do kierownika MGOPS o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.
10. Zgoda rodziny na podjęcie współpracy z asystentem.
11. Pisemne informacje o przydzieleniu rodzinie asystenta.
12. Karta rodziny.
13. Diagnoza Rodziny.
14. Plan pracy z rodziną.
15. Plan pracy z rodziną.
16. Sprawozdanie z realizacji działań asystenta.
17. Notatka służbowa z wizyty asystenta u rodziny.
18. Dziennik pracy asystenta rodziny.
19. Pismo MGOPS do sądu z dnia 21.08.2024 r.
20. Okresowa ocena sytuacji rodziny.
21. Wniosek do kierownika o zakończenie pracy z rodziną.
22. Wniosek do kierownika o zakończenie pracy z rodziną.
23. Końcowa ocena sytuacji rodziny.
24. Informacja pisemna do rodziny w spr. zakończenia współpracy.
25. Notatka z monitoringu rodziny.